

Q&A URUZGAN – KORTE VERSIE

Datum: 20 februari 2010, versie 2.

Waarom heeft de PvdA besloten uit het kabinet te stappen?

De PvdA blijft achter het kabinetsbesluit uit 2007 staan waarin besloten is dat de Nederlandse bijdrage aan de militaire missie in Uruzgan in december 2010 hoe dan ook ten einde komt. Het CDA en de CU weigerden deze conclusie te trekken en eisten dat wij alle opties, dus ook een langer militair verblijf in Uruzgan, open zouden houden. De PvdA heeft nog verschillende voorstellen op tafel gelegd om betrokken te blijven bij de opbouw van Afghanistan - door de inzet van onze F16's voort te zetten en door middel van opleidingen en ontwikkelingssamenwerking de Afghanen in staat te stellen zelf hun lot in eigen handen te nemen. Echter, het CDA en de ChristenUnie bleven bij hun eis om ook Uruzgan als optie open te houden. Daarmee is duidelijk geworden dat er een onoverbrugbaar verschil van inzicht is over het voorzetten van onze militaire bijdrage aan Afghanistan.

Waarom stapt de PvdA uit het kabinet, net nu we in een economische crisis zitten en er grote problemen opgelost moeten worden?

De beslissing van de PvdA om uit het kabinet te stappen, staat los van de economisch moeilijke tijd waarin we nu zitten. Het kabinet kon simpelweg niet langer samen verder doordat het CDA bleef vasthouden aan een langere militaire missie, ondanks de afspraken en beloften van twee jaar geleden. Dit is ook voor de PvdA enorm teleurstellend, zeker gezien het goede werk dat wij in het kabinet hebben geleverd bij het aanpakken van de economische crisis. Nederland heeft de laagste werkloosheid van Europa, veel lager dan we een jaar geleden hadden gedacht. We zijn er trots op dat we dat voor elkaar gekregen hebben. Wij willen zo snel mogelijk verkiezingen, zodat een nieuw kabinet meteen weer verder kan om de economie te herstellen. Het gaat een groot verschil maken of dat een rechts kabinet wordt of een kabinet met de PvdA erin. De PvdA wil blijven werken aan werk en eerlijk delen.

Speelt de PvdA een electoraal spel ten koste van onze militairen?

Nee. De PvdA houdt zich aan de heldere afspraak die eind 2007 is gemaakt om uiterlijk december 2010 militair weg te zijn uit de provincie Uruzgan. Deze afspraak is in september 2009 opnieuw door de Tweede Kamer met een ruime meerderheid bevestigd. Wij houden dus vast aan de afspraak van eind 2007 en wilden ook richting onze militairen zo snel mogelijk helderheid verschaffen over de toekomst van Nederland in Afghanistan. Onze militairen verdienen deze duidelijkheid. Wij vonden het onverantwoord dat onze coalitiepartners om electorale redenen het besluit over de verkiezingen heen wilden tillen. Vandaar dat we die duidelijkheid, na maanden van praten, hebben geëist.

Wat is er volgens de PvdA nodig in Afghanistan?

Om duurzame vrede en ontwikkeling in Afghanistan te bereiken, is het noodzakelijk om in het land een politiek proces op gang te brengen. Dit politieke proces houdt in dat de Afghanen zelf afspraken maken over het bereiken van vrede, waarbij militanten de wapens neerleggen en met hen een verzoeningsproces op gang kan komen. Alleen zo kan er duurzame vrede in Afghanistan tot stand komen.

De moeilijke, maar eerlijke conclusie is dat de internationale gemeenschap zelf geen vrede kan brengen of afdwingen. De inspanningen van de internationale gemeenschap moeten er daarom op gericht zijn de Afghanen te helpen bij het opbouwen van de overheid, de economie, onderwijs, gezondheidszorg en het eigen veiligheidsapparaat waarbij vooral de rol van de politie voor de eigen bevolking van belang is. Dat is het doel van de nieuwe strategie van Obama en dat zou ook de aard van de blijvende betrokkenheid van Nederland bij Afghanistan moeten zijn.

Wat wil de PvdA dan concreet in Afghanistan?

Wij zijn graag bereid om onze solidariteit met de Afghanen te blijven invullen. Dit doen we al via ontwikkelingssamenwerking en dit zullen we blijven doen. Daarnaast kan Nederland advies blijven geven voor het verbeteren van het openbaar bestuur en helpen om vooral de Afghaanse politie op te leiden. Als de NAVO graag gebruik wil blijven maken van de specifieke kwaliteiten van de Nederlandse F16's, is dat voor ons geen belemmering.

Waarom willen we niet een langer militair verblijf van Nederland in Uruzgan?

Nederland begon in 2006 aan de voor de krijgsmacht zwaarste missie in decennia. Dat was de reden dat Nederland het eigenlijk maar voor twee jaar zou doen. Het werden vier jaar, twee keer zo lang als wat vooraf wenselijk en verantwoord werd gevonden. Na het VK en de VS leverde Nederland relatief de grootste militaire bijdrage aan ISAF. Meer dus dan de 24 andere landen van de NAVO.

Het is nu tijd voor andere landen om deze zware taak over te nemen. In een dergelijke grote missie is het volstrekt normaal om na verloop van tijd taken van elkaar over te nemen.

Bovendien heeft Nederland door haar bijdrage in Afghanistan de afgelopen jaren niet de mogelijkheid gehad om elders bij te dragen aan vrede en veiligheid, bijvoorbeeld door middel van een bijdrage aan VN-missies in Afrika. Dat was voor de PvdA in 2007 ook een reden om zoveel gewicht toe te kennen aan de afspraak dat de missie in 2010 zou eindigen.

Waarom houdt de PvdA vast aan de afspraak van 2007?

Omdat wij vinden dat onze huidige bijdrage aan de missie Afghanistan er op zit. Na vier jaar een bijdrage in Uruzgan te hebben geleverd, heeft Nederland er in 2010 een zeer zware missie opzitten. Nederland leverde na het VK en de VS de grootste militaire bijdrage aan ISAF.

Bovendien hecht de PvdA aan een betrouwbare overheid. We keurden de nieuwe missie in 2007 goed onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat het ook echt in 2010 afgelopen zou zijn. Die belofte heeft het kabinet gedaan en wij hechten zeer aan een betrouwbare overheid, zeker bij de uitzending van militairen. Het was vervolgens aan de NAVO om voor opvolging in Uruzgan te zorgen om het goede werk van Nederland te kunnen voortzetten.

Waarom wijst de PvdA nu de Uruzgan-optie uit de NAVO-brief af?

De PvdA is altijd helder geweest: op 1 december 2010 is de laatste militair weg uit Uruzgan. Het voorstel van de NAVO houdt in dat circa 700 militairen nog eens een jaar langer in Uruzgan zouden blijven. Dat is dus voor ons niet aanvaardbaar. Bovendien is er een Kamermeerderheid van PvdA, CU, SP, GroenLinks, VVD, PVV, PvdD en Lid Verdonk tegen is. Deze optie kan, wat de PvdA betreft, dus meteen van tafel.

Wat doet Nederland momenteel in Afghanistan? En hoe verhoudt zich dit tot de inzet van andere landen in Afghanistan?

Nederland heeft momenteel circa 2000 personen in Uruzgan en circa 400 mensen elders in het land (oa F16's) en stafpersoneel. Relatief gezien is Nederland hiermee het derde land wat het aantal geleverde militairen betreft. Alleen het VK en de VS doen relatief meer (omgerekend naar inwonertal). Ook Denemarken doet relatief veel. Relatief kleine bijdragen komen van Turkije, Spanje, Italië en Frankrijk.

Wat OS betreft (bijdrage per hoofd van de bevolking) levert Nederland een grote bijdrage. Nederland levert hier omgerekend de derde bijdrage (samen met Luxemburg) na Denemarken (1) en Finland (2). Van de grote landen komen relatief kleine bijdragen van Polen, Spanje, Frankrijk, Tsjechië en Hongarije.

De belofte in 2007 was dat de bijdrage van Nederland in Uruzgan tussen 2007 en 2010 afgebouwd zou worden van 1650 tot ca 1350-1450 militairen. Echter, de bijdrage van Nederland is niet af- maar toegenomen: tot ruim 2000 militairen in Uruzgan. Deze belofte is in ieder geval niet nagekomen.